

SLOVENSKI NAROD.

Izahja vsak dan zvečer, izimih nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam penj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor anaša poština. — Šta naročbu brez istodobne vpošiljavne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovolje pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Izpred najvišjega sodnega in kasacijskega dvora.

Ni še Bog ve kako dolgo, da smo poročali in premetrali dva kazenska slučaja vipavske sodnije, v katerih je imela zadnja in glavno besedo ljubljanska vzklicna sodnja. Tačas smo poudarjali, da pravzaprav ni naša naloga in tudi ne naš poklic, vmešavati se v kazensko judikaturo. In prav na tem stališču stojimo tudi še danes, v kljub temu, da hočemo zopet še enkrat posvetiti tema dvema kazenskima slučajema svojo pozornost.

To storimo v prvi vrsti radi tega, ker sta bili ti dve kazenski zadevi zelo zanimivi politični kazenski pravdi. V prvi je na Vipavskem zelo odločni liberalce Gregor Trkman tožil znanega klerikalnega Podkrajskega, Ivana Sajovica, radi razžaljenja časti. Sajovic je bil na obeh instancah obsojen v precejšnjo denarno globo, ker je hotel najodločnejšega liberalca v Podkraju z izmišljenjo ovadbo radi tatvine uničiti. V drugem še bolj političnem slučaju pa je čepel debeluharski Janez Demšar, župnik iz Št. Vidu pri Vipavi, na zatožnem stoličku in poleg njega sedenja župan iz Št. Vidu, petijotar Uršič. Tožila pa jih je liberalna volilna komisija za občinske volitve v Št. Vidu z dne 2. julija preteklega leta. Demšar et Uršič sta namreč zoper volitve vložila gromovito pritožbo na deželno vlado v Ljubljani, pri tem pa tudi krada članom volilne komisije z različnimi izbruhi klerikalnega sovrašva čast in poštenje. Za ta politični nastop sta končno prejela tudi zasluženo plačilo in bili so vsi šentviški klerikalei, ki so podpisali omenjeno od Demšarja in Uršiča skovano pritožbo, obsojeni v denarni pričet.

Tako se je v prvem, kakor tudi drugem slučaju postavila moč pravice na stran tožljive-liberalcev. In

Gregor Trkman, kakor tudi Anton Hrovatin in bivši župan v Št. Vidu, Josip Bizjak, so našli svoje zadoščenje pred sodnijo.

Vse to smo mi svoj čas, kakor rečeno, natanko poročali. V svojem članku pa smo tudi omenili in povedali, kake izvenredne posledice glede kazenskih stroškov so imele te obsodbe klerikalcev — za tožitelje-liberalce. Kajti zgodilo se je pred ljubljansko vzklicno sodnijo, da je moral zmagoviti tožitelj Gregor Trkman plačati obsojenemu u klerikalcu Sajovicu polovico njegovih kazenskih stroškov. In volilna komisija v Št. Vidu je morala po sklepih ljubljanske vzklicne sodnije povrniti obsojenemu Demšarju, in Uršiču še celo tri petinke njihovih kazenskih stroškov, medtem ko je dobila od obsojenih nasprotnikov povrnene le dve petinki svojih lastnih stroškov.

Ta judikatura v teh političnih pravnih nas je tedaj osupnila in smatrali smo za svojo »juridicno« dolžnost, da o tej regeldetrijii kazenskih stroškov izrazimo javno svoje zaupanje in svoje nasprotno mnenje. Vsakogar, ki je imel kdaj opraviti s § 389 in § 390 kaz. prav. reda, je skoro gotovo osupnila »okolsčina« da so morali radi razžaljenja časti obsojenim klerikalcem plačevati z uspehom tožeči liberalci kazenske stroške. In tudi isto navadna šloveska pamet ne more prav lahko razumeti, zakaj da bi se moralo obsojenca plačevati še njegove zastopniške stroške. Vsaj do sedaj se še nikdar in nikomur ni za to, da je bil obsojen, plačalo niti vinjarja, kaj še le polovica ali tri petinke vseh njegovih stroškov. In zato, da je bil kdo obsojen, tudi še nikdar nihče ni dobil kake — premije v tej ali oni obliki.

Mi smo tedaj izrazili svoje opravičeno zaupanje nad tem izvenrednim razkosavanjem kazenskih stroškov, kadar se razpravlja o enem samem, enotnem kazenskem de-

janju, kakor n. pr. v teh slučajih o kazenski ovadbi Ivana Sajovica in pritožbi Janeza Demšarja in drugih. Kakor hitro najde sodnik v takem pismenem kazenskem dejanju kajnov napad na čast tožiteljevo, mora avtorja tega napada in cele ovadbe obsoditi na predlog obtožiteljev v smislu § 451 kaz. prav. reda v kazni in povračilo vseh stroškov. Da bi pri tem jemal kak koj v roke in mesaril stroške na različne polovice in petinke, tega postava kratko in malo ne dovoljuje.

Vse tako smo mi pisali svoj čas v svojem članku »izpred ljubljanskega vzklicnega sodišča«. Med tem časom pa se je zastopnik Gregor Trkman in volilne komisije v Št. Vidu pritožil radi teh postavno nedopustnih kazensko-pravnih novotarij na c. kr. ministarstvo za pravosodje. Klerikalei pa so začeli vpiti in slaviti se po »Slovenca«, češ glejte blamirane liberalce, glejte ga starega Hrovatina, ki bo moral sedaj plačevati velik »kup« naših kazenskih stroškov. In tudi »mage pijani« Janez Demšar je s svojim žabjnim basom semterja, vsake kvatre, zatrobil v »Slovenca« in zaročiljal v svojem mastnem žepu s tistimi kronami, katere si je v led sklepov ljubljanske vzklicne sodnije prihranil na zastopniškem ekspenzarju.

Tako se je tedaj to veselje prav imenitno prilagelo klerikalnim obsojencem, ki so zelo radi in veliko radovoljneje plačevali svoje denarne kazenske »pečatek«.

Vendar dolgo to veselje ni trajalo in kmalu se je na Dunaju obrnilo tisto, kar so v Ljubljani obradali. Ministarstvo za pravosodje je namreč pritožbo dr. Ivana Tavčarja odstopilo c. kr. generalni prokuraturi na Dunaju, ki je zoper vse te navedene sklepe vipavske in ljubljanske vzklicne sodnije dvignilo ničnostno pritožbo v takozvano »varstvo zakona«. In tej pritožbi je najvišji sodni in kasacijski dvor na Dunaju v polnem obsegu ugodil. Izrekel je

»V imenu Njegovega Veličanstva cesarja«, da se je z vsemi tistimi sklepi nič manj ko devetkrat prekršil zakon. V svojih razlogih pa je poudarjal vse tisto, kar smo že svoj čas mi navajali. § 390 kaz. prav. reda pride, — pravi najvišji sodni dvor, — le tedaj v porab, kadar se kazenska zadeva reši na drug način nego z obsodbo obtoženca. V obeh slučajih so bili vsi obtoženi obsojeni in se jim je moralo naložiti povračilo vseh nasprotniških stroškov po § 389 kaz. prav. reda. V obeh slučajih se je namreč raspravljalo le eno, enotno kaznivo dejanje; ovadba, oziroma pritožba. Da ni bila ta ovadba, oziroma pritožba na vseh svojih mestih oziroma od konca do kraja žaljiva, nima za odmero in povračilo stroškov nikakega pomena. Vsa taka mesta bi se morala v smislu §§ 259, 262. in 267. kaz. prav. reda omeniti le v sodbenih razlogih, ne pa v njihovih tenorjih. Kakor hitro se je zadeva končala z obsodbo obtoženca, bi se morali zasebnim obtožiteljem prisoditi vsi stroški. Tudi drugi odstavek § 389. kaz. prav. reda temu ne nasprotuje, ker je bilo v obeh slučajih predmet obtožbe — eno in enotno dejanje. Če tudi vzklicna sodnja obtoženec in glede vseh mest dotične pritožbe, kakor so jih navajali tožitelji, obsodila, vendar vzlie obtoženec ni imel prav nikakega uspeha. Uspeh bi imel njihov vzklic edino le v slučaju, če bi se obtoženi na drugi instanci popolnoma oprostili od obtožbe. Vsled tega morajo obsojenci tožiteljem povrniti tudi vse vzklicne stroške. Le-ti se pa tudi radi tega ne dajo deliti, ker se je vse dokazovane vršilo enotno ter se nanašalo na celo obtožbo in vse njene točke in je tedaj nemogoče trditi, da so obsojencem glede posameznih nekasnivih mest v ovadbi ali pri tožbi narastli posebni stroški.

Tako se glasi ta v vsakem oziru zelo sezamiva in za našo judikaturo

tudi zelo važna najvišja razsodba v varstvo zakona. Mi smo jo danes priobčili deloma radi tega, da se ž njo seznanijo širši krogi, deloma pa tudi v poduk našim klerikalcem, ki kaj radi kujejo kazenske ovadbe in pritožbe zoper svoje sovražnike — liberalce. Naj jim bode tedaj ta žalostni konec Sajovičeve ovadbe in Demšarjeve pritožbe pred kasacijskim sodiščem v primerno svarilo, da se dandanes, vsa hvala Bogu, še ne sme krasti svojemu bližnjemu čast in poštenje brez kazni in tudi ne brez povračila vseh kazenskih stroškov, ki jih imajo napadeni tožitelji s svojo tožbo pri iskanju opravičenega zadoščenja.

In vi, čestiti Ivan Sajovic, in Vi, velečestiti Janez Demšar! Sedaj le odprite svoja mošnjčka in plačajta, kar sta postavili dolžna povrniti tožiteljem. Kdo ve, pride li Gregor Trkman do svojih 104 K 10 v in pride-li Anton Hrovatin stareji do svojih 376 K 47 v, katere imata z vso pravico po postavi zahtevati in dobiti od svojih nasprotnikov. Pravijo, da krivičen denar nikdar in nikomu ne prinese sreče. In včasih tudi naši župnikis povdignjenim glasom vpijejo in uče razlece, da en sam krivičen krajcar devetindevetdeset pravičnih poje! In ravno zategadelj smo zelo radovedni, če si župnik Demšar vzame ta lepi pregovor — k srcu.

Odstop ministra Hartla in Calla.

Dunaj, 11. septembra. Naučni minister dr. vitez Hartel in trgovinski minister baron Call sta na lastno prošnjo odstopila ter dobila veliki križ Leopoldovega reda. Ob enem sta bila imenovana podpredsednik nižjievstrijskega deželnega šolskega sveta baron Bienert in sekijski načelnik v ministertvu notranjih zadev L. grof Auersperg za voditelja izpraznjenih ministrskih

LISTEK.

Narodna vzgoja našega ženstva in višja dekliška šola ljubljanska.

Narodna vzgoja našega ženstva je še v povojih. Sicer je precej bolje danes, ko je bilo včeraj, vendar pa s tem ni mnogo povedano, če pomislimo, da se še pred kratkim časom sploh ni nič storilo za narodno vzgojo naših žena. In vendar je žena pri vzbujanju narodne zavesti tako važen činitelj, da brez njenega sodelovanja v tem oziru pač ni mogoče mnogo doseči. Sto in sto tajnih, nevidnih vplivov ima ljubeča in ljubljena soproga na moža in pod vtisom teh uravnava in uravnava mož svoje delovanje. Saj nam kaže vsakdanje življenje, kako mnogo prej narodnih mož postane potem narodnomlačnih, ko vzamejo Nemke ali Italjanke v zakon. Sicer pa še tudi mož ohrani svoje narodno prepričanje, le redko, lahko rečemo, izjemoma so v takem slučaju njegovi otroci v narodnem duhu vzgojeni. Saj so, otroci prva

leta izročeni izključno materi v vzgojevanje, ker mož navadno ne utegne, niti nima volje se mnogo baviti z njimi. In če mati ni prepojena z narodnim čustvovanjem in mišljenjem, potem pač tudi otrok ne bo mogla vzgojiti v tem smislu. Izjeme v našem narodnem življenju so možje, ki so si znali ohraniti toliko odločnosti in vpliva nasproti svojim ženam, da so se njihovi otroci vkljub drugorodnosti mater vzgojili v narodnem duhu. Saj se kaj čisto določno, da je mož poln energije in brezobzirnosti nasproti drugim, nasproti svoji ženi pa mehak in prijenljiv.

Sicer pa žena tudi izven doma, torej ne samo kot soproga in mati, ampak sploh kot ženska mnogo lahko stori za narodno probujenost. V ženskih društvih vzgaja ženski naraščaj, narodnim priredbam daja mnogoličnost in blek, ulicam in šetališčem narodni značaj in narodno lice.

Seveda pa zamore nalogo narodne buditeljice in boriteljice vršiti le ona žena, ki ima primerno izobrazbo. Izkusnja namreč uči, da je čuvstvu ljubezni do domovine in naroda neizobražen človek le malo pri-

stopen. Pa če bi tudi bilo, gotovo je, da mu ne zna dajati na primeren način duška, še manj pa je vstanu vplivati na druge in jih ogrevati za narod in jezik. Izobražen človek, ali v našem slučaju, izobražena žena, pa črpa vsak dan nove ljubezni do svojega naroda iz lastnega opazovanja, knjig in časopisov in njena izobrazba ji daje možnost, združeno s potrebnim taktom, da prenaša isto ljubezen od sebe tudi na druge. Pri tem jo pa podpira ona vplivnost, ki jo ima vsak bolj izobražen človek nad manj izobraženim.

Pa še nečesa se ne sme prezreti, kar se slasti pri nas pobožnih Slovenih kaj rado prezira, namreč, da je treba dekliški prav kakor dečku take vzgoje, ki jo pripravlja za realno življenje, to je za življenje, kakršno je, ne pa za življenje, kakršnega ni ali kakršno si le želimo. Ker nam je odločeno, da živimo toliko in toliko let v tem realnem življenju, zato mora biti naloga vzgoje, da nas usposobi, njega svetle strani iskoriščati nam in drugim v prid in srečo, izogibati pa se njegovih temnih strani.

Tako vzgajati morejo pa samo oni vzgojitelji, ki sami dobro poznajo življenje, ker stoje sami dan na dan v njega bojnih vrstah. Kdor pa je zaprt celo svoje življenje med štirimi stenami, vrh tega pa še vzgojen v verski tesnosrčnosti in pretirani religiozni skrupuloznosti, ki provzroča, da vidi vse enostranski in pristranski, temu, in bodi sicer še tako vesten učitelj, vendar ne bom izročal otroka, da bi ga pripravil za življenje, katerega niti sam ne pozna. Potemtakem je jasno, da samostanska vzgoja ne more biti prava, in sicer še manj ona, ki se vrši po redovnicah, kakor ona, ki jo dajejo moški samostani. Redovnice ne morejo poznati življenja čisto nič, ki valovi onstran samostanskega sidovja, so desmerno vdane mističizmu, pa često tudi hysteriji in ekscitričnosti. Te sa življenje kvarne lastnosti, katerim je sploh ženski spol mnogo bolj pristopen ko moški, se prehajajo kaj rade od učiteljice na učenke.

Zato, in ne samo iz didaktičnih razlogov, poučujejo na vseh višjih ženskih savcih, ki so v posvetnih rokah, poleg ženskih učnih moči tudi

moške. Po učiteljih, ki nastopajo dan na dan v šoli, spoznajo deklice moške značaje in temperament. Mnogo jih je, ki so vsled prevelike prisajljivosti staršev in pranežne domače vzgoje, preveč občutljive in jokave. Te izgube časoma to pretirano občutljivost in smešno jokavost, ker je učitelj večkrat primoran tudi njim nasproti nastopiti z ono brezobzirnostjo in trdostjo, ki je navadno le možu lastna. Tako se okreše njih značaj in se privadijo moškemu ukazovanju, dočim so bile dotlej vsajene znabiti le moškemu laaskanju.

Samostanska vzgoja je bila znabiti nekdaš času primerna, ko so vladale druge socialne in kulturne razmere, gotovo pa je, da dandanes ni, ker ne ustreza več zahtevam modernega časa in duha. Da bi se pa v samostanih vzgajalo v narodnem duhu, kakor to zahtevajo zlasti naše razmere, o tem ni niti misliti. Redovništvo še po svoji vzgoji in svojem nasiranju ne more čutiti narodne. Kdor pa sam ne pozna tega čustva, ta ga tudi nikomur ne more privogojiti. (Dalje prih.)

stolie, in sicer Bionerth za naučno, Auersperg za trgovinsko ministrstvo. Oba sta postala tajna svetnika. Spremembe se baje uvod za splošno rekonstrukcijo ministristva. Posl. dr. Pačák je pri zadnjih konferencah dokazoval baronu Gautschu potrebo, da se ministristvo parlamentarizira. Sedaj so v ministristvu štiri voditelji, ki se po potrebi umaknejo aktivnim politikom.

Praga, 11. septembra. »Politik« poroča, da se je sprememba v ministristvu izvršila zaradi tega, ker misli baron Gautsch z ozirom na agrske razmere tudi v avstrijskem parlamentu ustvariti koalicijo. V ta namen pa se mora ministristvo parlamentarizirati.

Parlamentarne zadeve.

Dunaj, 11. septembra. V včerajšnjem kronskem svetu se je razpravljalo tudi o delegacijah, skupnem proračunu, nadaljevanju trgovinsko-političnih pogajanj s tujimi državami. Vse te zadeve pridejo jutri zopet na razgovor med ministri in krono. V zvezi s temi vprašanji pa je sklicanje državne zbornice.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 11. septembra. V kronskem svetu zaradi ogrske krize je imel glavno besedo avstrijski ministrski predsednik baron Gautsch. Baron Fejervary je namreč kategorično izjavil, da brez splošne volilne pravice ne more prijeti uspešnega boja proti združenju opoziciji. — Baron Gautsch pa se je najodločnejše protivil, češ, da bi potem bilo ljudsko zastopstvo ene državne polovice na drugačnem temelju kot zastopstvo druge državne polovice. To pa bi napotilo radikalne stranke v avstrijskem parlamentu, da bi začele boj za splošno volilno pravico tudi v Avstriji, kar pa bi imelo nedogledne posledice. Vodilni politik, ki jih je zadnje dni sprejel Gautsch so mu v tem oziru podali zelo važne izjave. Agitacije za splošno volilno pravico v Avstriji bi prevrgle ves parlamentarni sistem. — Ako baron Fejervary pri jutrišnjem kronskem svetu ne prodre s svojim programom, pada skoraj gotovo demisijsko celokupnega ministristva.

Zopet napad na turški meji.

Belgrad, 11. septembra. Uradno se razglašaja, da so pretečeni petek oboroženi Arnavti in turški vojaki napadli južno Kuršumljije srbsko mejno stražo ter skušali zavzeti dve srbski utrdbi. Seleko so dobili srbski stražniki pomoč, so po krvavem boju odgnali nasilne Turke in Arnavte.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 10. septembra. Trije člani iz Grške čete

150 mož. Četa je vdrila v vas Ostišani (kastorijski okraj), da zabrani bolgarskemu prebivalstvu prestopiti k patrijarhatu. Grki so ubili nekega Bolgara ter ranili tri ženske. Pošgali so vse hiše in žitnice, živino pa spalili. — Blizu Kukuša so turški vojaki naskočili grško četo ter ubili vstaše, 16 pa jih ujeli. Vstaši so bili iz Grške ter so imeli vsi grške vojaške puške.

Solun, 10. septembra. Grške čete se zelo množijo po Macedoniji. Grki so krvoločni in versko fanatični ter niti ženami in otrokom drugogovornikov ne prizanašajo. Turško vojaštvo je s orožniki vred preslabo. V Bistra-Balkanu pri Prokopani je bil dne 1. t. m. boj med turškim vojaštvom in grško četo. Grki so svoje mrtve in ranjene odnesli seboj. Turki so imeli 50 ranjenih vojakov. — Tudi v Mogli istega okraja je bil spopad med Turki in Grki. Turki so imeli velike izgube, dočim so Grki izgubili le pet mož.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 11. septembra. Tatari so razvili po celem južnem Kavkazu splošno revolucijo za mahomedansko stvar ter javno pozivajo k odpadu od ruske države. Tatari nosijo zeleno prorokovo zastavo ter oblegajo kristjanske vasi. — V Baku so razstrelili orožarno. V okolici gore vasi. Vsak promet je pretrgan.

Varšava, 11. septembra. Danes zjutraj so v vseh tovarnah ustavili delo.

Gospodarstvena duma.

Petrograd, 11. septembra. Posebna komisija je dokončala vse potrebno za novo ljudsko zastopstvo. Sprejela je tudi Buljiginov načrt, ki ima za Poljake posebne zakonodajne določbe. — Govori se, da namnruva grof Tolstoj kandidovati v gospodarstvenajo dumo.

Mir.

Petrograd, 11. septembra. Za ruskega pooblaščenca pri pogajanju za premirje je imenovan generalni major Oranovski.

London, 10. septembra. Včeraj je prišel k ruski prednji straži na mandžurskem bojišču japonski parlamentar z belo zastavo. Spremljalo ga je 50 japonskih vojakov. Parlamentar je izročil poveljujočemu ruskemu častniku pismo maršala Ojame za vrhovnega ruskega poveljnika. V pismu je izrekel generalu Linevišču pozdrave in čestitke, da se je sklenil mir.

Ločitev Norveške od Švedske.

London, 11. septembra. Po dosedanjih pogajanjih soditi je malo upanja, da bi se škanandinavska unija mirno razdelila. Švedska se nikakor neče ukлонiti, da bi podrla trdnjave ob meji ter namigava, da ima močno armado. Seveda se tudi Norveška upira na svoje pravice, in ako Šved-

ni bilo videti, potem pa je sikaje padla na grajski vrt.

Rajmondo se je nasmehnil. Že je stegnil roko, da vzame lok, a prehitel ga je Juri, motril nebo, kakor bi iskal cilj, na kateri bi pomeril. Dasi Rajmondo in Tomaž nista na nebu ničesar videla, niti najmanjše pičke, je Juri vendar naenkrat pomeril in ustrelil. Žvižgaje je zletela pička v zrak in izginila; čez nekaj trenutkov se je na nebu prikazala pika, se premikala in kmalu sta spoznala Tomaž in Rajmondo, da dada z neba orel, ki ga je Jurjeva pička zadela v prsi. Rajmondo je stopil od okna, da bi mu Juri ne videl v lice, Tomaž pa je povsili glavo.

„Hasan,“ je velel Juri svojemu sužnju, „izruvaj mi najlepše pero tega orla; s tem peresom podpišem pogodbo, ki jo sklenem s patrijarhom.“

Po teh besedah je odšel Tomaž brez slovesa, Rajmondo pa se je usedel za mizo in začel pisati dogovorno pogodbo.

II.
Že se je delala noč, ko je na devinskem gradu zavladovalo živahno življenje. Hlapci so na dvorišču sedlali konje in čul se je smeh in veselo kramljanje in vse se je radostno pripravljalo na odhod.

skā ne popusti, imeli bomo najbrže bojni ples na severu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. septembra.

— **Prešernova slavnost**
in „Slovenec“. Mogočno in nad vse veledastno se je izvršila Prešernova slavnost in tisoč in tisoč ljudi je v nepopisnem navdušenju zadrževalo, da je ta dan eden najlepših, kar so jih doživeli. Vzorni red, s katerega gre posebno priznanje gospodu Janku vitezu Bleiweisu-Trateniškem, je imponiral vsem udeležnikom. Naša srea se radujejo velemošnostne, nad vse krasno uspele slavnosti; naše duše se tope radosti in ponosa, da smo tako veledostojno in znamenito poslavlili največjega sina slovenskega naroda in sato se smejemo na ves glas bedastemu lajanju, s katerim se zaletava v to slavnost »Slovenec«. Pri Prešernovi slavnosti se je pokazalo, v katerem taboru so nositelji slovenske ideje, in pred očmi vsega slovanstva se je pokazalo, da je klerikalna stranka zanikern plevel na njivi slovenske narodnosti. Od udeležbe pri slavnosti niso nikogar odbijali; sprejeli so vsakega, kdor misli in čuti slovensko, naj bo potem kakršnegakoli političnega prepričanja, a danes povemo odkritosrčno, da nas je prav veselilo, da se klerikalci niso udeležili slavnosti. Zato tudi z nobeno besedo nismo grajali, da škof in kanoniki niso razobesili zastav. S tem so nam le ustregli. Pokazali so s tem svoje sovraštvo do Prešernovih idej, in dobro je, da je narod to spoznal in da boče zdaj mogel ceniti te ljudi po njihovi pravi vrednosti. Klerikalci naj bodo prepričani, da jih ni nihče pogrešal, tem manj, ker na slovenski narodni slavnosti ti degenerirani prodanci nimajo ničesar iskati. Ko bi se bili udeležili, bi se jih bili morali pred svojimi gosti sramovati, in zato so nam le ustregli, da so ostali s svojih brlogh. „Slovenec« lajanje nam ne kali veselja nad doseženim uspehom. Nasprotno. To lajanje le kaže, kako klerikalce boli in peče njihova onemoglost in brezpomembnost. Saj se je res zgodilo več napak. Tudi mi kar najodločnejše obsojamo, da se gostom ni priredil sprejem, istotaka obsojamo, da se je priredba banketa oddala nemškemu restavrateurju in tudi še to in ono zasluži graje, ali vzlje vsemu temu je bila slavnost tako krasna, tako velikanska in imponantna, da smo ponosni na njo in da poslušamo „Slovenec« cviljenje s suverenskimi preziranjem.

— **Slovenska trobojnica**
— **oblastveno prepovedana.**
Zgodilo se je nekaj nečuvnega. V Brežicah je okrajno glavar-

stvo oblastveno odstranilo slovensko trobojnico. O tem dogodku smo prejeli iz Brežic naslednje brzojavno poročilo: »O priliki dragovoljenja zastave veteranstva društva v nedeljo je glavarstvo zapovedalo odstraniti slovenske trobojnice, nakar smo Slovenci tudi odstranili cesarske zastave. Razburjenje je bilo velikansko. Storjeni so potrebni koraki.« Tako brzojavka. Kar si dovoljujejo ti e kr. hohenzollernski uradniki na Spodnjem Štajerskem, presega že vse meje. Ta skrajna predrznost izvira paš iz tega, ker se poklicani zastopniki štajerskih Slovencev v prirojeni ponižnosti ne upajo na pristojnem mestu energično nastopiti. V Avstriji ne vladata zakon in pravica, nego policijska svojevoljnost. proti kateri se drugače nič ne opravi, kakor da če se v državnem sboru udari po nji z železno pestjo.

— **Družba sv. Cirila in Metoda**
v Ljubljani vabi ponavlja vse častite rodoljubkinje in celjnene rodoljube na svojo XX. redno veliko skupščino, ki se vrši v četrtek, dne 14. septembra 1905 v St. Jurju ob južni železnici. Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 15 minut zjutraj. Začetek zborovanju na prostem ob 11. uri. Po zborovanju skupni obed. Kuvert brez pijače 3 K. Po obedu razhod. Ob 5. uri popoldne koncert. Odhod iz St. Jurja ob 9. uri 15 minut zvečer.

— **Prešernov spomenik**
in klerikalci. Našim klerikalcem je Prešernov spomenik silno na poti. Posebno pa se jim zdi škoda tako velike vsote, ki se bo zanj izdala. Pred kratkim sem imel priliko govoriti s nekim klerikalcem iz Ljubljane, ki mi je med drugim dejal:

»Kako je to neumno, postavljati Prešernu spomenik in potratiti toliko denarja! Ali bi ne bilo bolje, da bi se s tem denarjem sezidala kaka ubožnica, v kateri bi reveži na večno molili za Prešerna?« Ko sem mu pojasnil, kakega pomena je Prešeren in njegov spomenik za ves slovenski rod, mi je seveda pri vsaki besedi ugovarjal. Nato ga vprašam: »Ali ste Vi kaj prispevali za spomenik?« Odgovor seveda: »Nič, in tudi nič ne bom.« Tako, mu rečem, »kaj pa se torej jezite, kako se ta denar uporabi? Če niste nič prispevali, tudi nimate nič govoriti. Glede denarja, katerega smo mi (liberalci) nabrali, bomo tudi mi določili, kako se porabi.« Zato sem si mislil: Ne subus sancium! ter odšel. Zatorej klerikalci, roko proč od svetinje, ki jo zaničujete!

— **Simon Gregorčič** je povodom odkritja Prešernovega spomenika zložil naslednjo pesem:
Dóné Ti pesmi, da ves dom odmeva...
Aj, Tebi pesem? pel si Ti najlepše sam!
Enakih drug nobéa, podobnih jaz ne znam.
Predrzno je, če Tebe kdo opeva,

»O, jaz ga poznam, ki te bo z veseljem kupil,« je menil Juri napol šaljivo in napol resno.

»Kdo bi to neki bil?«

»Kdo? Ti sam Grimo! Če bi mi moral plačati polovico tega, kar si mi že ukradel, bi bila to krasna vsota. In ti, stari skopuh, bi jo rad odštel, samo da ne prideš drugemu gospodarju v roke. Ali bi mi ti morda ne plačal za svojo svobodo še enkrat toliko, kakor patrijarh za sodstvo nad ubijalci in tatovi?«

»Vi ste prodali sodstvo nad ubijalci in tatovi?« je, namesto da bi odgovoril, vprašal Grimo nekako prestrašeno.

»Ali te je strah za tvojo kožo, ključar peklenški,« se je krohotal devinski vladar. »Naj pomore dobri Bog tebi in vsem, ki so ti enaki; sodstvo nad ubijalci, tatovi in zakonolomniki sem prodal patrijarhu in trdno upam, da te bom še videl viseti na vešalah in da bom gledal, ko bodo tvojo ženo golo podili okrog oglejske cerkve in jo bičali. Ali se hodi tvoja žena še vedno spovedovat k otcu Petru, vrlemu menihu devinskega samostana in strogemu kaznovalcu grešnikov?«

(Dalje prih.)

»Kdo pa naj kupi starega in nerabnega človeka, kakor sem jaz,« se je smejal ključar Grimo.

skrunitev tak se vsak mi slavospev dozdeva: svoj slavospev Ti spel si sam!

In Tebi spomenik?!
Ti vreden si ga paš do néba tik; — a sinforni mi ničine graditi smočni smo samó krtine, nevredne Tvoje veličine.
Ti sam si vliil si spomenik, ki do neba štrli navpik: to Tvojih poezij je knjiga mala ki večno bo visoko stala nad naših del krtinami, ko naš Triglav nad drugimi višinami. In — Tebe mar slavi ta spomenik, ki s dobro voljo, toda s šibkimi močmi sgradili smo Ti ga Slovenci vsi? Brez himbe vsi priznavamo, brez islik:
Ni treba spomenika mojster-pevec Tebi, nevgasno solnce na poetskem našem nebi!
Ne! bolj ko Tebi, ta pomnik smo vliili sebi: saj pričal on o nas do poznih bo rodóv,
kako cenili kralja povskih smo duhóv!

— **Pozdrav Srbow.** Srbi, ki so napravili izlet v Poojino, so od tamkaj poslali županu Hribarju naslednjo brzojavko: Pod svežim in prijetnim utiscima velikog razpoloženja južerašnje slovenačke svečanosti in našeg slovenskog bratimljenja šaljamo odavde iz ovih divnih i veličanstvenih predela zemlje slovenačke najdrdačnije pozdravlje našoj braći Slovencima sa iskrenom željom za veliki napredak slovenačkog naroda i nadom, da se opet što skorije na kulturnim tvorevinama naših velikana sastanemo i izljubimo. Živel!
— Protá Marko, Trifković, Vulović, dr. Smitjančić, Ruidvić Petrović Blagojević, Bosković, dr. Panić, Novaković, Zaša Petrović, Nesić, Dimitrijević, Mandrina, Colovć, Ilić, Stanaković, Krstić, Matić, Sijaški, Mokranjac, Džorić, dr. Alcušaj, Merdžanović, Denčić, Mevorah, Gorđakov, Marčević, Petronijević, Rista, Kresta, Radivojević.

— **Pri slavnosti odkritja Prešernovega spomenika** je bil zastopan tudi profesorski zbor kr. realne gimnazije v Karlovcu, zastopal ga je g. prof. Mijo Vamberger. — Izmed častnikarjev nam je omeniti še prof. Bor. Popović iz Belgrada, ki je zastopal srbsko nacionalno stranko in njeno glasilo »Srpsko Zastavo« v Belgradu.

— **Žensko telovadno društvo** v Ljubljani. Pri razkriju Prešernovega spomenika je bilo Slovensko žensko društvo zastopano po deputaciji, kateri je stala na čelu gospa dr. Trillerjeva; žensko telovadno društvo je bilo zbrano skoro polneštevilno pod vodstvom gospe dr. Tavčarjeve in je na spomenik položio posebno lep šopek s trakovi.

— **O Prešernovi slavnosti** priobčjuje vsi hrvaški listi: »Agra mer Tagblatt«, »Ozora«, »Daevni List«, »Narodne Novine«, »Agramer Zeitung« simpatična pisma, objektivna poročila. V tem oziru je napravilo izjemo »Hrvatsko Pravce«, kateremu se je pri ti priliki zdelo potrebno, da se obregne ob doktorja Tavčarja in ob oficijalnega zastopnika srbske prestolnice Belgrada. O govoru dr. Tavčarjevem se drzne pisati tako-le: »Vele, da je dr. Tavčar prvi slovenski govornik, ali ovaj put ili nije bio razpoložen ili nije bio sretné ruke. Beseda mu bijaše preobličajna za ovakove svečane, riedke sgođe. Gotovo bez ijedne više, nove misli. Tek na dva mjesta znao je medju slušateljstvom uzbuditi neku živahnost.« Ta slođesta kritika bi nas morda ošovoljila, ako bi ne vedeli, da dobaja s strani zaveznikov naših klerikalcev; zato prihajamo mirne duše preko nje na dnevni red in prepušćamo sodbo o njej slovenski in slovenski javnosti. O govoru zastopnika kraljevega Belgrada — prote Marka Petrovića piše »Hrvatsko Pravce« doslovno: »Srbijanec Petrović bio je očitó nepripravljen, jer Serbijanci kao da još nisu naučeni na ovakove sgođe, te je izrekao nekoliko nesuvislih izrekah posve tiho in nesigurno.« — Takšna pisava se obsoja sama, naglašamo samo, da tak podli napad »šornalističkoga« šovinista ne more ni malo zmajnjati velikega vtiaka, ki ga je napravil na narod prvi nastop častiljivega pravoslavnega svećenika pri javni slovenski prireditvi.

— **Slovensko časopisje** o Prešernovem slavlju. Jako iskren uvodni članek o Prešernu je prinesel reški »Novi List«. Tudi »Hrvatske Novine« (poprej »Podravac«) so prinesle navdušeno notico pred slavljem.

— **Slavljenje Prešerna.** Žužemberška požarna bramba je slavlila Prešerna v nedeljo v prijazni vasi Dvor. Vsa čast tej svedni požarni brambil!

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Prvi del.

(Dalje.)

Juri je planil za Tomažem in ga zgrabil za roko.

»Kje pa boš iskal pravice in zavetišča.«

»Retin pri Kraški Kostanjevici mi lahko vzameš; toda Jablanica gori pri Bistrici leži tako visoko, da ti, mladi orel, ne moreš poleteti vrh njenih zidov.«

»S prvo strelico te zadenem, Tomaž! Hasan, pokaži, kako znaš streljati.«

Hasan je molče vzel s stene lok in stopil k oknu. Nastavil je piščo z vso silo, in sprožil. Sikaje je piščica zletela v zrak in zadela galeb, ki je letal visoko nad gradom. Galeb se je v zraku prekopicnil in potem padel v morje.

»Hasan strelja kakor kak otrok,« je zaničljivo rekel Tomaž in vzel sužnju lok. »Daj mi novo piščo, Hasan, jaz vam pokažem, kako visoko je zidovje mojega gradu.«

Tomaž je ustrelil in piščica je zletela tako visoko, da je nekaj trenutkov

— Knjižice „Slava Prešernu“ so nadalje naročili: Krajni šolski svet na Ljubljani, Stajersko, 10 istisov, šolsko vodstvo v Cerknem na Gorickem 150 broš. izvodov in šolsko vodstvo v Postojni 100 vesanih izvodov. — Nadejamo se, da bodo vro šolsko vodstvo v Postojni posnemali še drugi krajni šolski sveti na Kranjskem! Tudi naše posojilnice bi lahko kaj zrtvale za nakup teh knjižic, kakor je storilo že več slovenskih posojilnic na Štajerskem.

— „Družina slovn. književnikov in časnikarjev“ je podarila trdka Iv. Bonač v Ljubljani 40 kron za prepustitev klišaja Prešernovega spomenika. Ikrena hvala!

— Ljubljanske perice — pa Prešernov spomenik. Piše se nam: Včeraj zjutraj je prišla, kakor po navadi vsak ponedeljek, perica, že zelo stara ženica, v našo hišo. Pozdravivši domačega gospe, počne tarnati in javkati, rekoč: »Ob, gospe, kaj takega pa se nisem videla v svojem življenju! Kar popolnoma nago žensko so postavili pred frančiškacsko cerkvijo! Kako strašno pobujanje je to za mladi ženski svet! Ko bi bila ta podoba vsaj malo zagrana okolo prsi! Tako pa se kar vse vidi!« Gospa odvrne na to: »Veste, mati, to predstavlja nekako boginjo, koja je pesnika navduševala; no, lahko bi se reklo, da je to nekak angel!« Perica na to: »Lepo vas prosim, gospe, kakšen je to angel, koji nima perutni; vsak angel mora imeti «fluge» razprostrate in pa poslađene! To je pa kar kakor navadna ženska! Ako znajo gospod škof dež in pa točo delati — vsaj so bili v sta visoki črni šoli!« — gotovo bodo tako naredili, da bude v to nagoto strela udarila in se bude zvrnila tja v Ljubljano! Tudi sem sišala, da vsi frančiškani kar noč in dan solze toboijo in pa molijo radi tolike pohujšljivosti!« Gospodje dušni pastirji, tukaj je polje, da poučite zelo nevedno ljudstvo!!

— Narodne Blejke — Prešernu. Na našem toli opevanem Bledu je zavladalo v poslednjem času nekako spanje in mlačnost z ozirom na delovanje tukajšnjih narodnih društev. Kakor že omenjeno, pogrešali smo letos prvič na predvečer pri cesarski slavnosti na Blejskem jezeru slovenske pesmi, koja se je razlegala in očarovala s svojo milobo celo tujca. A nad vse vesel pa je zadnji narodni pojav, kajti vzdrnila se je naša vrla napredna blejska mladina na čelu ji neustrašne narodne Blejke. To se je pokazalo že pri nekaterih prilikah a zlasti pa sedaj, ko je praznoval narod slovenski pomembni dan — odkritje spomenika pevu junaku Prešernu. Na Bledu diči namreč zdravski park pre lep spomenik Prešerna, kojega je postavil literarni zavavni klub Ljubljane leta 1883. Dasiravno so naše narodne Blejke, na čelu jim rodoljubna gospa županja M. Peternelova pred kratkim doposlale lepo vsoto 152 kron za ljubljanski spomenik zaostati niso, hotele i sedaj ter sklenile proslaviti tem slavnemu spomin svojevga sorojaka. Ze v soboto popoldne je bilo v parku nenavadno živahno. Prelep spomenik okrasila je vrla mladina s svežim cvetjem pred kojim je blestel napis v obliki slavoloka: „Slava gorenskemu sinu, ostane na Bledu v večnem spominu!“ Zvečer se je pa zbrala ta mlada napredna četa pred spomenikom, razsvetlila ga nad vse čarobno in ognjenimi plamenii so švigali v zrak ter oznanjevali predvečer narodnega praznika. Narodne Blejke pa so položile na spomenik prekrasen lovorov venec s trobojnimi trakovi ter napisom: Narodne Blejke — Francetu Prešernu 10./9./1905. In če se ozremo na to novo narodno četo naše blejske mladine, ne smemo tudi zabiti onih, ki delujejo v tem smislu. Nad vse trudilo so se naše vrlje blejske gospičice Mici Peternelova, Vovkova, nadalje Sekovaničevi i dr. In ti, napredna narodna blejska mladina le neustrašno naprej, da uresničijo se besede našega duševnega velikana in bomo lahko ponosom zaklicali, da „Največ sveta otrokom slihi Slava!“

— Nemško časopisje o Prešernu. Barabstvo, ki piše najpogledjji nemški listič, takozvano „Deutsche Wacht“ v Celju, ni uiti v tako idealno kulturnem trenutku, kakor se je praznoval z odkritjem Prešernovega spomenika, moglo zatajiti svoje higijenske nature. Kakor lačni psi so planili nad mane nedosežnega pesnika ter kvasili, da so pravzaprav Prešernove poezije šele tedaj lepe, ako so prevedene na nemščino, in da so bile nemške (?) Prešernove pesmi sezgane. Z norci se pač ne bomo pripravili, ker kdor se med svinje pomeša, ga svinje požro.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil g. cesarski svetnik Karel Šavnik v spomin na poroko svoje g. hčrke Marije, sedaj gospe Wilfanove, 50 kron. Ko s hvaležnoostjo beležimo ta domorodni čin kranjskega g.

župana, želimo, naj bi se ob takih prilikah sploh spominjali Sloveni šolske družbe. Ni treba 50 kron; tudi 10 jih ni treba. A da bi nam nesla vsaka poroka le 2 kroni ali njih eno, kolik kapital — nabran iz vse slovenske zemlje — bi bil to za nas.

— Dramatična šola. Odkar je Borštnik zapustil Ljubljano, ni bilo več redne dramatične šole in vsled tega tudi skor nič več domačega naraščaja. Letos se je naposled vendar poskrbelo za dramatični pouk in oglasilo se je več gospodičen in gospodov, ki imajo veselje do gledališča. Pouk sta prevzela g. Verovšek in najboljša naših igrala g. Danilova. Naravno je, da to še ni dramatična šola v pravem pomenu besede, marveč je bilo poučevanje, kakor je pri obstoječih bilmerah pač samo ob sebi umljivo le omenjeno na prve elemente dramatične umetnosti. Gojenke in gojenici te šole so se minoli teden predstavili občinstvu v prenesrečni areni »Narodnega doma« in občinstvo je bilo prijetno iznadenano. Gojenki in gojenke so podale več, nego se je smelo pričakovati po komaj nekaj tednov trajajočem večernem pouku, ali boljše rečeno, po nekaterih praktičnih vajah. Izmed dam je pred vsemi omeniti gospodično Kočvarjevo, ki je daleč nadkrilila vse, ki so nastopili prvi čemer pa je uvaževati, da nastopa gđe. Kočvarjeva že več let v manjših vlogah pri naši operi in si je tu pridobila mnogo teatraličnih izkušenj. Veseli nas, da se hoče gđe. Kočvarjeva posvetiti zdaj tudi drami. V godšč. Thalerjevi smo spoznali temperamento in jako živahno damo, ki ima odlično dramatičen talent. Vse njene kretnje, njene geste in način govorjenja, vse to je kazalo, da zna scasoma iz nje kaj postati. Nastopile so dalje še tri dame, ki pa so žal tako nerazločno govorile, da so si same pokvarile efekt. Na odru govoriti jasno in razločno in s pravilno vokalizacijo, to ni lahka stvar in dela težave tudi dragim, ne le začetcicam. Zato bi se bilo moralo v dramatični šoli posebno gledati na izgovarjanje. Ako abstrahiramo od te okolnosti, da se je govorilo docela ne razumljivo, smo bili posebno zadovoljni z gđe. Kozinovo. Kopirala je v svoji igri popolnoma g. Danilovo. Če zna kaka začetcnica priznane igralke tako posnemati, kakor gđe. Kozinova, potem to že nekaj pomeni. Gđe. Zupančičeva je prav ljubko, živahno deklečete in je dosti sigurno nastopala in igrala. Gospodična Žlikova je zbudila v vlogi okorne dekle mnogo smeha. Izmed moških je predvsem omeniti g. Pirnata, ki je nastopil v prizoru iz »Rokovnjačev« kot čevljar. Izvedel je svojo vlogo vseskoz dobro in jo lahko igra danes tudi v gledališču. Vrlo dobro je tudi igral g. Zagar; predstavljalec Mozola in g. Koleša sta tudi pokazala, da nista brez uspeha obiskovala dramatične šole. Vohče se mora reči, da je dramatična šola vrlie svoji primitivnosti vendar razmeroma precej dosegla. Pri slovn. gledališču so bile že večkrat angažirane dame s 100 do 120 K na mesec, ki niso dosti več znale, kakor gojenke letošnje dramatične šole in imeli smo tudi že igralce, s katerimi g. Pirnat lahko tekmuje. Pa še nekaj je tu večer pokazal: Da je vendarle dobiti domačega naraščaja, če se ga le poišče.

— Nasilen devičar. Franc Slivnik z Rečine (zastavonoša moške Marijine družbe, ki ga je blejski župnik Oblak večkrat fantom izrecno postavil za zgleđ) je predpretečeno nedeljo (3 t m) opolnoči trikrat ustrelil v glavo svojega ljubimskega tekmeča fanta Tomaža Pintarja iz Grada, ko je stal Pintar na lestvi ob otku svoje (in Slivnikove) ljubimke. Dve krogli mu je ekstarahirail dr. Kirmek in ga postal nato v dež. bolnico, da mu vzemo še tretjo, ki jo je imel v vratu. Slivnik je zaprt.

— Dva otroka umorila. Pod tem naslovom smo 28. avgusta v rubriki »Izpred sodišča« poročali, da se je Marija Jurjevčič z Žirovskega vrha pečala tudi z nekim finančnim paznikom. Ta finančni paznik pa ni g. Ivan Lapajna iz Logatca, katerega nekateri po krivem sumničajo, da je imel opraviti z omenjeno Jurjevčič. Toiiko v pojasnilo.

— Vrhunec nemške nestrannosti. Vslud Prešernove slavnosti nismo imeli zadnje dni časa in volje, lasati smrkoline, kakršni so zbrani okoli »Deutsche Wacht« v Celju. Sicer pa so ti nemški pobalini preklavi in prenesnažni, da bi se jih dostojen človek dotikal z roko. Osvrkniti jih je treba z dolgo preklo, potem pa pljuniti za njimi. Imenovano glasilo propadlega in zbesnelega nemštva je namreč pisalo o obstrukciji v kranjski deželni učiteljski konferenci. Svoje poročilo zaključuje s svojimi ljudskrkami čutili sledeče: »Mi Nemci nimamo najmanj vzroka, da bi se ogrevali za kranjsko učiteljstvo in njegove zahteve, saj je slovenski učitelj enak sovražnik našega naroda, kakor rimski duhovnik, da, v marsičem je še mnogo nevarnejši. Le železiti bi bilo, da bi ga njegovi rojaki (Šu-

steršič in tovarišij!) še dalje držali na uzdi želođednega vprašanja, ker nasičeno slovenski učiteljski stan se bo vrgel s podvojeno močjo na propagando nemškega sovraštva.« — Vrzimo prekljo za nespo- dobnim pobalinom ter pljunimo: fej!

— Umril je v Cerknici pri Št. Lju veleposestnik J. Reppaig, star 56 let. Pokojnik je bil strasten nemški agitator in glavna opora ondotoh Nemeev in nemškutariev.

— Samomor. V Velikovu je prišel v neko gostilno neki hlapec, ki je spil četrt litra žganja, nato pa skočil s dravskega mosta v vodo. Pred smrtjo je klical obupno na pomoč.

— Velika tatvina poštnih znamk v Trstu. Triška policija neumorno išče tatov, ki so v noči od 30. aprila na 1. maj pokradli za čez 30.000 K poštnih znamk v poštni filijalki »Tergesteum« v Trstu. Zdaj je zaprla klobučarja Jožefa Doplicherja in njegovoga brata Francosa, ter jima zaprla njuni trgovini. Zaprla so tudi znova Francosa Tragherja, ki so ga pred par dnevi izpustili iz preiskovalnega zapora. Kakor se vidi, si trška policija ni dosti na čistem, kdo je prvi tat poštnih znamk.

— O skrivnostnem umoru Ane Randigaj v Polenškaku so se pojavile še sledeči detajli: Nekaj dni pred umorom je dala pisati Ana Randigaj svojemu sorodniku na Štajersko pismo, proseč ga, naj ji poskrbi stanovanje, ker se želi v kratkem preseliti tja. Tu ji namreč ni več preostati, ker župnik Tomašević vedno več denarja sahteava od nje, zelo grdo ž njo ravna in onih dveh na duši in na telesu grdih, dšrbinaastih devojk, s katerima živi v preintimnem razmerju, nikakor ne pusti. Denar — seveda — da bo prinesla seboj itd. itd. Tega pisma pa sorodnik niti ni prejel. — Župnik je bil obenem odpravitelj pošte in iz nepravdnosti, oziroma vsled prevelikega zaupanja v poštenost župnikovo, je oseba, ki je v imenu Ane Randigaj pisala, oddala pismo v Polenškaku in ne kje drugje. Skorej gotovo je župnik Tomašević prestezel pismo, je bral ter uničil. Iz pisma je razvidel, da se njegovi upi na bogato dedščino (okoli 50.000 K) bližajo zatonu. — In zgodilo se je, kakor smo že poročali. Ana Randigaj je bila ubita v kuhinji s kladivom. Vlekli so jo potem v sobo, tam pristavili stol k omari in ubito telo zraven položili na tla, češ, da je padla s stola in se ubila. Župnika ni bilo doma, ko se je zgodil grozen umor. Zaprt je župnik, hlapec in ena ljubica, pa tudi druga pride najbrž na vrsto. Ana Randigaj je bila farška kuharica na Štajerskem, kjer je po svojem župniku podoevala vse imetje. Govori se celo, da sta župnik Tomašević in hlapec Kovačević brata in da je umorjena Ana Randigaj njuna mati, kajti ona se je baje večkrat s Štajerskega prav obilna podajala v Dalmacijo in se zopet tanka vradala k svojemu dobro rejenemu farju. Vendar je ta vest sprejeti z voo rezervo. One zleglasne grde frajle pa so sorodnice nekega dekana. Torej sama farška sodrga skupaj in farški denar, ki nima sreče. Toliko naj bo za danes zadosti, v kratkem kaj več; obravnava bo silno zanimiva. Potem pa še farji tarnajo, češ, vera peša! Saj mora pešati, če kdo pođenjanje naše duhovščine količjak opazuje. In prav je, da peša, da bi le skoraj popolnoma opešala in na gomili farške vere vzovetela zopet nova vera: Prava Kristova vera, vera ljubezni.

— Slovensko omizje v Sarajevem je napravilo v nedeljo dne 3. septembra družbinski izlet v slikovito gorsko zakotje v Srednje. Krasno posnopolneto jutro je plulo nad vzbujajočo se naravo, ko je lepa četica članov »Slovenskega omizja« zasela gorskega »luhamatijo«, ki je hropeč in sopođ lezel navkreber ter rešetal želođde izletnikom. Postajica Srednje in hajdi v gostoljubno hišo goriškega Slovenca Janeža, kjer se je rasvila živahna zabava ob petju in zvokih pristne domače harmonike. Za želođedne potrebe pa je ljuboznjiva Janeževa družina izbornu poskrbela. — V petek je umrl Andrej Vavpotič, c. kr. poštni kontrolor. Pogrebš se je udeležilo »Slovensko omizje« ter položilo venec na krsto. — Mednarodna panorama na Pogarščarjevem trgu ima v drugem tednu nove sesije razstavljene prekrasne gorske pokrajine iz Krkonovcev, in sicer večinoma v siskim dobi. Slike so tako naravne in plastične, da človeka takorekoč sebe, ko sre gorske velikane v debeli snežni odeji, samotne gorske koče in hotele, v kočube savite turiste na vpreženih in samotnih saneh, dirkanje na snežnih črevljih in podobno razveseljevanje, ki ga posnajo prebivalci blizu snežnih pokrajin. Impozantne gorske stavbe nam dokazu-

jejo, kako zelo je rasvita turistika v Krkonoidih. — Prihodnji teden potujejo po najlepših alpskih gorskih partijah: Interlaken, Lauterbrunnen, Grindelwald.

— S kolesi sta trčila včeraj popoldne v Prisojnih ulicah sin sidarskega mojstra Jakoba Acetto in najematek hotela »Ilirija« Fran Jurkovič tako močno, da sta oba padla s koles in si je Acetto slomil ramo, Jurkovič pa se je težko poškođoval po obrasu in na levi roki. Obasa se prepeljali s rešilnim vozom v deželno bolnišnico, a so Acetto, potem ko so ga tam obvezali, vzeli roditelji domov.

— Tatvine, Delavcu Antonu Kaduncu je neki neznan tat predi- nočnim ukradel iz kurnika 3 zajce. — Posestnici ge. Mariji Erainovi je bilo pred par dnevi z njive na Golovu pokradenega 100 kg krompirja. — Alojziju Mladkoviču, dopustniku, je bilo v nedeljo ponoči, ko se ga je bil nekoliko preveč nasrkal, ukradena (tje sam ne ve) denarnica, v kateri je imel 40 K denarja. — Zasađeni sta bili včeraj posamezno dve kmet- ski ženaki, ki sta kradli po trgovinah, prva predpasnico, druga pa čokolado. Ker se je dognala njuna identiteta, sta bili izpušteni, pač pa bodeta ovađeni sodišču. — V nekem tukajšnjem hotelu so bili v nedeljo zvečer neki dami ukradeni, ki je bila z možem na ženitvanjem potovanju, 14 kron vredni žitni.

— Dobrota je sirota. Ta pregovor se je uresničil v nedeljo tudi pri nekem hlapcu, ki je svoja dva prijatelja in neko tovarniško dalavko, ki je ljubica onega izmed teh, dobro pogostil. Ko so šli sveder po ulici, se je deklo odklenilo navedenega hlapca ter mu iz žepa pokradlo nekaj bankovcev. Ko je hlapec denar pogrešil, je tatvino naznanil policiji, ki je aretovala oba pogođenca, drugi dan pa še deklo, katera je po daljšem zavijanju tatvino priznala. Tatica se je isročila c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor. Pri preiskavi se je našlo le še okoli 18 kron denarja.

— Aretovan je bil v soboto pekovski vajenec Jakob Pivk iz Sore, ker je svojemu mojstru v Dolu poveril 220 K in je potegnill iz po- ukta. Po Ljubljani je delal Pivk na ime Jakoba Snoja.

— Pobegnil je pred nekaj dnevi 9letni Anton Zdešar, sin Frančeta Zdešarja, delavca v tobačni to- varni, stanujoč v Kosezah.

— V deželno bolnišnico so včeraj popoldne pripeljali 6let- nega Simona Markoviča iz Kanala pri Gorici, ki je bil v trebuh zaboden z nožem.

— S posebnim vlakom se je danes peljalo na Trst 300 sloven- skih romarjev.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 17 Slovencev, 40 Hrvatov in 30 Črnogorcev, nazaj je pa prišlo 70 Hrvatov in Slovencev. V Heb je šio 40 Hrvatov in 19 Črnogorcev, v Hrušico 30, na Jesenice pa 19 Hrvatov.

— Izgubljene in najdene reči. Elektrotehnik g. Fran Hönigmann je izgubil bankovec za 20 K. — Posesnica Terezija Vrhov kova je našla nekaj denarja in ga oddala na magistratu. — Stolar Albert Kur- nik je izgubil denarnico s 6 K. — Ga. Ivana Knifčeva je izgubila denarnico z zlatim prstanom in okoli 10 K denarja. — 4letna Kristina Gorjančeva je izgubila rdeče korale z zlatim srčkom, vredne 12 K. — Gtė. Marija Köaigsbergerjeva je izgubila bankovec za 10 K. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, oziroma najdena palica, 4 dežniki, otroški jopič, kos platna, vrečica z apaom, modra predpasnica, vreča z obleko, kovčeg, v katerem je več obleke, modra ženska jopa, kovčeg in zlati nočniki.

* Najnovejše novice. — Strahovit potres v Spodnji Italiji. Zanesljivih poročil o žrtvah in škodi, ki jo je povzročil potres po Kalabriji, še vedno ni, ker so tudi vse brozjavne naprave porušene. Dosedaj je baje dognano, da je 3000 oseb ubitih, okoli 9000 pa ranjenih. Več cvetočih naselbin je popolnoma porušeni, ka- kor Monteleone, Maitano, Jonardi itd. Sanitetno vojaštvo cele dežele je mobilizovano, da gre na pomoč ranjenim. Kralj Viktor Emanuel se je pripeljal z ministri v Kalabrijo, da si ogleda kraj nesreče. Ministrski svet je dovolil za ponesrečence 250.000 lr.

— Kolera na Pruskem. V dveh dneh, t. j. od 9. do 11. t. m. je zbolelo za kolero 31 oseb, izmed katerih jih je umrlo 12. Skupno je dose- daj zbolelo 161 oseb, umrlo pa 58. Zadnje dni se smrtni slučaj množe. V okraju Köslin pri Stetinu je baje zbo- lelo za kolero 20 poljskih delavcev.

— Strašno zločinatvo je iz- vršil v madjarski vasi Püspöki neki Bala. Ker so mu domačini branili po- roko z neko deklico, zažgal je Bala

ponoči hišo in vseh 10 domačinov je zgorelo. Bala se je nato obesil.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem. Že večkrat kaznovani Ferdinand Siegel, vlačugar iz Berolina, je po Siški boračil. Višji davčni nadzornik Fran Kauscbegg, ki ga je Siegel prosi- sil milodara, je pripomnil, da je za beračenje še premlad, a za delo še dosti krepak. Ta opazka je bila obdol- žencu preveč; jel je Kauscbegg psovat i in mu zagrozil, da mu bo obe hiši zažgal. Po orožniku zasleden in vpra- šan po potnih izkazih, je suval orož- nika od sebe ter ga jel na jako surov način psovati. Obsojen je bil zaradi nevarnega pretenja in javne sile na 16 mesecev težke ječe.

Prisiljenec Friderik Schaller, črev- ljaz iz Schönberga, je grozil vodju tukajšnje prisilne delavnice in nadpaz- niku Ivanu Wimru, da ju bođe napadel z nožem, kakor je učinil z nekim paz- nikom v prisilni delavnici v Messen- dorfu vpričo komisije. Zagovarjal se je, da je grozil zaradi tega, ker se mu je obljubilo, da bo čez dva meseca izpu- ščen iz tega zavoda. Obsojen je bil na 15 mesecev težke ječe.

Miha Polanski, delavec na Jese- nicah, je v Ferjanovi krčmi prišel s tamošnjo natakario zaradi plačila za- pitka navzkriž. Ker je jel pobijati po- sodo, so poslali po občinska redarja, ki se jima ni hotel pokoriti pri areto- vanju, ampak ju suval v prsi, in je enemu zvil palec desne roke. Obsojen je bil na 10 mesecev težke ječe.

Janez Zobjek, hlapec pri Francetu Arkotu v Postojni, je svojemu sohlapcu Jakobu Ogrinu vzeli iz zaklenjenega kovčega 48 K, nato pa je zapustil službo in se odpeljal v Trst, kjer je zapravil denar. Obsojen je bil na 7 mesecev težke ječe.

Teletonska in brzojavna poročila.

Dunaj 12. septembra. Usoda ogrskega ministrstva se odloči danes. Dopoldne so bili pri cesarju najprej Gautsch, potem Fejer- vary in končno Goluchowski. Cesar se glede programa Fejer- varyjeve vlade še ni odločil, ven- dar kaže vse, da bo program odklonjen, nakar bo neizogibno, da Fejervary odstopi. Fejer- vary ostane danes tu, ker je mo- goče, da bo popoldne še enkrat klican k cesarju, jutri pa odpotuje na vsak način v Pešto.

Budimpešta 12. septembra. Tu se zatrjuje, da odklanja cesar splošno vilno pravico, ki jo pred- laga Fejervary, ker bi potem na Ogrskem postali Slovani in Rumuni znamenit faktor.

Praga 12. septembra. Nemški politični krogi se delajo zelo ne- prijetno presenečene zaradi nepri- čakovane spremembe v ministr- stvu. Posebno obžalujejo odstop trgovinskega ministra.

Belgrad 12. septembra. Nem- ški listi kudobno poročajo, da niso evropski vladarji ali sploh nič čes- titali k polnoletju prestolonasled- nika, ali pa so to storili zelo rezervirano in hladno. Resnica pa je, da so čestitali car Nikolaj, cesar Franc Jožef, italijanski, rumunski in grški kralj, francoski predsednik Loubet itd. Posebno prisrčni sta čestitki ce- sarja Franca Jožefa in predsed- nika Loubeta.

Rim 12. septembra. V Kalab- riji je bil zopet močan potres.

Madrid 12. septembra. Pri volitvah v špansko poslansko zbornico je dobila vladna stranka veliko večino. Dosedaj je izid sle- deči: stoinštirideset vladnih prista- šev, 64 konservativcev, 23 repub- likancev, 6 neodvisnih in 3 kar- listi.

London 12. septembra. Pri- zivno sodišče v Tokiju je potrdilo konfiskacijo sedmih inozemskih parnikov, med njimi sta tudi av- stro-ogrška parnika »Pirma« in »Siam«.

London 12. septembra. Ja- ponski minister notranjih zadev je podal demisijo, ki je pa cesar ni sprejel, ker je itak kmalu pričakovati, da odstopi celokupno ministarstvo.

London 12. septembra. Ko- mura je nagloma nevarno zbolel.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dne, borze 11. septembra 1906.

Malošibeni papirji.	Denar	Blago
4% majbna renta	100-55	100-75
4% srebrna renta	100-50	100-70
4% avst. krona renta	96-85	96-85
4% zlata	119-55	119-75
4% ogrska krona	96-70	96-90
4% zlata	116-85	116-05
4% posojilo dežele Kranjske	50-99	101-
4% posojilo mesta Spiljet	100-50	101-50
4% Zadar	100-	100-
4% bos. herc. žel. pos. 1903	101-05	102-05
4% češka, dež. banka k. o. s.	100-55	100-65
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	100-35	100-70
4% 10% pr.	106-60	107-60
4% zst. pisma Innerst.	100-50	101-50
4% ogrske cen.	100-25	100-50
4% dež. hr.	100-25	100-50
4% x. pis. ogr. hip. ban.	100-20	101-20
4% obl. ogr. lokalnih žel.	100-	101-
4% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-90	99-90
4% prior. dol. žel.	99-50	100-
4% juž. žel. kup. 1/2%	320-75	322-75
4% avst. pos. za žel. p. o.	101-45	102-45

Srečke.

Srečke od 1. 1860/1.	190-90	192-90
1864.	293-75	295-75
tizake	166-75	168-75
zem. kred. I. emisije	305-	314-
II.	302-	312-
ogr. hip. banke	270-	276-50
srbske a frs. 100-	105-	110-
turške	145-90	146-90
Banlika srečke	25-90	27-90
Kreditne	474-	483-60
Inomoške	78-	83-
Krakovske	88-25	94-25
Ljubljanske	66-	70-
Avst. rud. križa	64-25	65-25
Ogr.	35-	36-50
Sudolovo	62-	66-
Saleburške	74-	78-
Dunajske kom.	535-	545-50

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 12. septembra 1906.

Tornain.		Efektiv.	
Pšenica za oktober	za 100 kg. K 15-80		
Pšenica april 1906	100	11-86	13-14
Rž oktober	100	11-86	
Čeruzza maj 1906	100	11-86	

Meteorološko poročilo.

Soprib.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
11. 9. zv.	738.8	19.5	sl. jug	jasno	
12. 7. vz.	738.5	14.1	sl. jvzhod	megla	
P. dop.	737.4	28.1	sr. jvzhod	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura: 19.8°
normala: 15.5° Padavina v mm: 0.0

Dijak
srednješolec iz boljše hiše se sprejme na dobro hrano in zdravo stanovanje na **Rimski cesti št. 7,** vrata št. 5 v prtiličju. 2910-1
Išče se 2880-4

učitelj ruščine
za privatni pouk, dvakrat po 2 uri na teden. — Ponudbe pod naslovom „Ruščina“ na upravništvo „Slov. Nar.“
Spretni zidarski pomočniki in težaki

dobe takoj stalnega dela pri podpisancu. — Dnevna plača: za spretnega zidarja 4 krome, za spretnega težaka pa 2 K do 2 K 40 h s prostim stanovanjem in odmorom za zajtrk. 2883-10
Stavni mojster
Fran Derwuschek v Trbovljah.

Pouk
v glasbeni teoriji in glasovirju
daje gospodična z izvrstnimi izpričevanji, za prvo, drugo in tretje leto. — Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.
V NOBENI SLOVENSKI HIŠI SE NE BI SMELE POGREŠATI

POEZIJE
DOKTORJA
FRANCETA
PREŠERNA
UREDIL SKRIPT. L. PINTAR
ILUSTRIRANA IZDAJA, SEŠITA 5 K, V PLATNO VEZANA 6 K 40 h, V USNJU VEZANA 9 K LJUDSKA IZDAJA 1 K, V PLATNO VEZANA 1 K 40 h. NATAŠIČA IN ZALOŽILA IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG V LJUBLJANI. SE DOBIVAJO SE PO VSEH KNJIGOTRŽNICAH.

5 kron in več zasluzka na dan!
Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. — Družba pletilnih strojev za domače delavce
THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst 156, Via Campanile 13. 2883-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Ansee: Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m s jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijue vare, Heb Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Inomost, Bregene, Ženeva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popoldne osebni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijue vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Strazce, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 9 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ansee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijue vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregene, Inomost, Zell ob Jezern, Leind-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubno, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfesta, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal od Inomosta in Solnograda. — Ob 9. uri 5 m zvečer iz Lesce Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m zvečer osebni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz novega mesta iz Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Strazce, Toplice, novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 8. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Sredajevropaki čas iz za 2 min pred krajevnim časom v Ljubli.

Knjigarna
Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani, Kongresni trg 2
priporoča svojo
popolno zalogo
vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. drž. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku, na privatnih, ljudskih in meščanskih solah uvedenih
šolskih knjig
najnovejših izdaj v sešitkih in stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.
Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastoj. — Ljubljanski šolski koledar 2 vin. 2889-2

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, sestavnih pisem, prioritete, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcov in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Akcijski kapital K 2.000.000.—
Zajemajo se obznanje
izdane vrednostne papirje in novovrste zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.
Rezervni sklad K 200.000.—
Buje prodaje za vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim izgubl.
Promet s čeki in nakaznicami.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v takom račun ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 8-105
Promet s čeki in nakaznicami.

Danes zvečer ob devetih bo kazal v kavarni „Evropa“ svojo umetnost svetovno-slavni umetnik na biljardu, **Juri Pfeiler.**

Za gg. učitelje!
Izšel je lično vezan, jako praktičen učiteljski koledar z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Juž. Štajerskem in Primorskem, z osebnim staležem kranjskega ljudsko-šolskega učitelstva in z ročnim zapisnikom za šolsko leto 1905/06. Sestavil učitelj v Ljubljani. 2908-1
Cena: Za 75 učencev 70 h, za 100 učencev 80 h, za 125 učencev 90 h, za 150 učencev 1 K. Naroča se pri založniku in tiskarju **Iv. Pr. Lampretu v Kranju.**

Službo kontoristinje
v Ljubljani išče gospodična. Napravila je izvrsten izpit ter je zmožna slovensščine, nemščine in laščine. Ponudbe sprejema uprav. „Slov. Naroda“.
2913-1

10.000 hektolitrov vinskih sodov
vsake veličine, počenši od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah tvrdka 2225-27
Alex Breyer i sinovi v Križevcih na Hrvaškem.
Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAFISOV IN GREBOV 1847
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6. Igriške ulice št. 6. Telefon št. 154.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.
Šolsko leto 1905/6 se prične z vpisovanjem dne 16., 18. in 19. septembra. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, provodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, vaditi in izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje osem učiteljev. Zavod stoji pod artistskim vodstvom koncertnega vodje prof. Mateja Hubada in pod administrativnim vodstvom šolskega ravnatelja Frana Gerbiča. Šolnina znaša od 2 K na pol leta do 4 in 8 K na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

Odbor „Glasbene Maticе“.
Naznanilo!
Dne 15. t. m. ob 8. uri zjutraj bo v Jesenicah na Dolenjskem pol ure od Brezic velika razprodaja
in sicer bo na prodaj 24 lepih in debelih prašičev, 24 glav lepih krav in volov, konji, veliko ovsu, pšenice, koruze, ječmena, krompirja, 1000 centov sena, ekvipaže, gospodarsko orodje in vozovi, sploh vsa premičnina.
Dalje bo naprodaj dobra vinska posoda in 300 veder najboljšega belega vina.
Dražba se vrši ob vsakem vremenu, in se nadaljuje tudi še prihodnji dan. Kupci se vljudo vabijo.
2864-4 **Pirker in tov.**

Službo kontoristinje
v Ljubljani išče gospodična. Napravila je izvrsten izpit ter je zmožna slovensščine, nemščine in laščine. Ponudbe sprejema uprav. „Slov. Naroda“.
2913-1

10.000 hektolitrov vinskih sodov
vsake veličine, počenši od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah tvrdka 2225-27
Alex Breyer i sinovi v Križevcih na Hrvaškem.
Ustanovljeno leta 1842.
ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAFISOV IN GREBOV 1847
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6. Igriške ulice št. 6. Telefon št. 154.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.
Šolsko leto 1905/6 se prične z vpisovanjem dne 16., 18. in 19. septembra. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončelu, kontrabasu in flavti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, provodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, vaditi in izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje osem učiteljev. Zavod stoji pod artistskim vodstvom koncertnega vodje prof. Mateja Hubada in pod administrativnim vodstvom šolskega ravnatelja Frana Gerbiča. Šolnina znaša od 2 K na pol leta do 4 in 8 K na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

Odbor „Glasbene Maticе“.
Naznanilo!
Dne 15. t. m. ob 8. uri zjutraj bo v Jesenicah na Dolenjskem pol ure od Brezic velika razprodaja
in sicer bo na prodaj 24 lepih in debelih prašičev, 24 glav lepih krav in volov, konji, veliko ovsu, pšenice, koruze, ječmena, krompirja, 1000 centov sena, ekvipaže, gospodarsko orodje in vozovi, sploh vsa premičnina.
Dalje bo naprodaj dobra vinska posoda in 300 veder najboljšega belega vina.
Dražba se vrši ob vsakem vremenu, in se nadaljuje tudi še prihodnji dan. Kupci se vljudo vabijo.
2864-4 **Pirker in tov.**

Učne knjige
za vse srednje in ljudske šole
v najnovejših odobrenih izdajah,
pisalne in risalne ter druge šolske potrebščine
v najboljši kakovosti in po zmernih cenah
priporoča
L. SCHWENTNER
v Ljubljani 2880 4
Prešernove ulice št. 3.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, sestavnih pisem, prioritete, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcov in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Akcijski kapital K 2.000.000.—
Zajemajo se obznanje
izdane vrednostne papirje in novovrste zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.
Rezervni sklad K 200.000.—
Buje prodaje za vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim izgubl.
Promet s čeki in nakaznicami.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v takom račun ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 8-105
Promet s čeki in nakaznicami.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, sestavnih pisem, prioritete, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcov in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Akcijski kapital K 2.000.000.—
Zajemajo se obznanje
izdane vrednostne papirje in novovrste zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.
Rezervni sklad K 200.000.—
Buje prodaje za vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurznim izgubl.
Promet s čeki in nakaznicami.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v takom račun ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 8-105
Promet s čeki in nakaznicami.